

ZAKLJUČCI SA NACIONALNE KONFERENCIJE O BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

održane 25. oktobra 2007. god. u Beogradu

u okviru Kampanje Saveta Evrope za borbu protiv nasilja nad ženama

Organizator Konferencije bio je Sektor za rodnu ravnopravnost Ministarstva rada i socijalne politike, na inicijativu Saveta za ravnopravnost polova Vlade Republike Srbije. Konferenciju su otvorili Boris Tadić, predsednik Republike Srbije i Denis Iber, specijalni predstavnik Generalnog sekretara Saveta Evrope u Srbiji. Time je izražena podrška Kampanji Saveta Evrope za borbu protiv svih oblika nasilja nad ženama, uključujući i porodično nasilje i izražena čvrsta rešenost da se nasilju nad ženama stane na put. Na Konferenciji je učestvovalo oko 130 predstavnica i predstavnika različitih ministarstava i institucija, lokalne samouprave, civilnog sektora i medija. Cilj Konferencije je bio objedinjavanje svih napora na tom polju i stvaranje zajedničke osnove za planiranje nacionalne politike za borbu protiv nasilja, nad ženama, u skladu sa preporukama CEDAW Komiteta UN i preporuka Komiteta ministara Saveta Evrope. Zaključci:

1) Ostvarivanje ravnopravnosti polova i razvijanje politike jednakih mogućnosti

Kako bi se omogućila dosledna politika ravnopravnosti žena i muškaraca, i primenili moderni standardi i sistemska rešenja u ovoj oblasti, potrebno je pre svega:

- usvojiti Zakon o ravnopravnosti polova
- usvojiti Nacionalnu strategiju za poboljšanje položaja žena i unapređivanje rodne ravnopravnosti

2) Unapređivanje normativnog okvira zaštite od nasilja nad ženama

Iako je pravni okvir znatno unapređen kroz novi Ustav Srbije, koji jemči ravnopravnost polova i razvija politiku jednakih mogućnosti, kao i prethodnim donošenjem Krivičnog zakonika, Porodičnog zakona i Zakona o radu, u primeni zakona, prevenciji i monitoringu nema velikog pomaka, veoma je visok prag tolerancije nasilja nad ženama a kaznena politika je veoma blaga.

Stoga je potrebno:

- razmotriti usvajanje posebnog Zakona o zaštiti od nasilja u porodici
- uneti odredbe o zaštiti od nasilja u Zakon o socijalnoj zaštiti i Zakonu o radu
- doneti Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći, koji obezbeđuje jednake uslove za pristup pravdi svim ženama žrtvama nasilja
- usvojiti posebne protokole za postupanje u odnosu na svaki oblik nasilja nad ženama

3) U cilju jačanja kapaciteta sistema zaštite žena od nasilja:

Potrebno je da svi segmenti društva deluju zajedno da bi bilo moguće uspostaviti zaštitu žena svakom konkretnom slučaju.

- uspostaviti jasnu državnu politiku u odnosu na nasilje prema ženama, saglasnu ključnim međunarodnim dokumentima i standardima, obavezujuću za sve pružaoce zaštite
- uspostaviti mrežu svih institucija koje se bave nasiljem nad ženama, koordiniranu na lokalnom nivou i nadgledanu od strane resornog ministarstva; uspostaviti i definisati saradnju između institucija i civilnog

- sprovoditi obuku za zaposlene i za unapređivanje rada ovih službi;
- utvrditi način praćenja i stepen ostvarivanja donetih nacionalnih planova i strategija i redovno izveštavanje javnosti o radu; utvrditi standarde profesionalnog rada zaposlenih u institucijama;
- obezbediti posebne mere prilagođene pojedinim vrstama nasilja (porodično, seksualno, nasilje na radu); HITNO ustanoviti posebna i efikasna rešenja za žrtve nasilja koje pripadaju diskriminisanim grupama (žene sa invaliditetom, starije žene, Romkinje i sl);
- Nastaviti dalju izgradnju institucija za ravnopravnost polova.

3) U okviru unapređenja dokumentacije i statistike, potrebno je:

- pripremiti standardizovane modele za vođenje podataka o nasilju nad ženama
- imenovati timove (tela) u Sektoru za rodnu ravnopravnost koji bi primenjivali proaktivni pristup u prikupljanju podataka;
- unaprediti sistem administrativnih evidencija i internog prikupljanja podataka u okviru resornih ministarstava;
- uvesti sistem nezavisnog monitoringa prakse institucija koje pružaju zaštitu žrtvama;
- sprovesti anketu o viktimizaciji, istraživanja o budžetskim implikacijama nasilja nad ženama, istraživanja o prikazu nasilja nad ženama u medijima;
- obezbediti podršku kvantitativnim i kvalitativnim istraživanjima prevalencije svih oblika nasilja nad ženama i na posledice nasilja, sa posebnom pažnjom na diskriminisane kategorije žena.

4) U vezi podizanja nivoa svesti o nasilju nad ženama potrebno je:

- uvesti obaveznu edukaciju o nedopustivosti nasilja i edukaciju o nenasilnoj komunikaciji u formalni obrazovni sistem kojom obuhvatiti decu predškolskog obrazovanja do završetka studija kao i prosvetne radnike;
- uvesti obaveznu edukaciju o nasilju nad ženama kao kršenju ljudskih prava za profesionalce koji rade u javnim servisima, socijalne i zdravstvene radnike, policiju, pravosudne organe i druge javne službe;
- obezbediti aktivnu ulogu medija kroz edukaciju novinara i urednika; pripremiti i prihvatiti kodeks o izveštavanju za slučajeve porodičnog nasilja; organizovati okrugli sto i/ili javne debate sa novinarskim udruženjima; imati stalne emisije i rubrike na temu nasilja nad ženama, medijske kampanje protiv nasilja, obezbediti povlašćene uslove za emitovanje/štampanje materijala;
- štampati različite publikacije, brošure i priručnike, informator za zaštitu žrtava, letke za žene da upoznaju svoja prava načine za njihovo ostvarenje, priručnike za profesionalce i aktiviste u nevladinom sektoru; koristiti nove metode i nove tehnologije u borbi protiv nasilja nad ženama.